

Βρυξέλλες, 19 Ιουνίου 2026
(OR. en)

9843/26
ADD 1

LIMITE

CORLX 539
CFSP/PESC 798
COTER 80
CONOP 30
CONUN 97
COARM 102

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη στήριξη της Ένωσης προς την επίτευξη καθολικής ισχύος και την αποτελεσματική εφαρμογή της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας (ICSANT) - Παράρτημα

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΟΥ

Στήριξη της Ένωσης προς την επίτευξη καθολικής ισχύος και την αποτελεσματική εφαρμογή της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας

Ιστορικό

Το 2005 η έγκριση της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας (ICSANT) από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών αποτέλεσε ένα σημαντικό ορόσημο στην ενίσχυση του διεθνούς νομικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια. Η σύμβαση είχε 127 συμβαλλόμενα κράτη τον Μάρτιο του 2026.

Η ICSANT είναι μία από τις 19 διεθνείς νομικές πράξεις κατά της τρομοκρατίας. Είναι αναγκαίο για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια να προληφθεί και να καταπολεμηθεί αποτελεσματικά η τρομοκρατία ή οποιαδήποτε άλλη εγκληματική συμπεριφορά που περιλαμβάνει χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών. Η προσχώρηση στη σύμβαση δεν είναι παρά ένα πρώτο αναγκαίο βήμα —καίριας σημασίας είναι και η αποτελεσματική εφαρμογή (νομοθετική και τεχνική). Η ICSANT απαιτεί τη θέσπιση εθνικής εκτελεστικής νομοθεσίας που να εξασφαλίζει την κατάλληλη μεταφορά όλων των υποχρεώσεων που προβλέπει η σύμβαση. Έτσι παρέχεται ολοκληρωμένη νομική κάλυψη για εγκλήματα που συνδέονται με πυρηνικά ή άλλα ραδιενεργά υλικά, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών πράξεων, καθώς και μηχανισμοί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση τέτοιων συμπεριφορών. Η σύμβαση είναι καθοριστικής σημασίας για την ενίσχυση της διεθνούς αρχιτεκτονικής πυρηνικής ασφάλειας, και ο στόχος της επίτευξης καθολικής προσχώρησης συνεπάγεται συνεχείς προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν υπάρχουν ασφαλή καταφύγια για τους φερόμενους δράστες.

Σε αυτό το πλαίσιο, το πρώτο και το δεύτερο έργο για τη στήριξη της επίτευξης καθολικής ισχύος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της ICSANT (Ιανουάριος 2019 έως Ιούνιος 2023 και Ιούλιος 2023 έως Ιούνιος 2026, αντίστοιχα) αντιπροσωπεύουν μια σημαντική πολυμερή σύμπραξη στον τομέα της ασφάλειας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών, η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της απειλής της πυρηνικής τρομοκρατίας και οποιασδήποτε άλλης εγκληματικής συμπεριφοράς που περιλαμβάνει χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών.

Η πρόληψη, ο εντοπισμός και η εξάλειψη της εγκληματικής συμπεριφοράς από μη κρατικούς φορείς που περιλαμβάνει χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών απαιτεί ισχυρό εθνικό νομικό πλαίσιο, του οποίου η ICSANT αποτελεί καίριας σημασίας βάση. Η επίτευξη καθολικής ισχύος και η αποτελεσματική εφαρμογή εξακολουθούν να αποτελούν υψηλή προτεραιότητα για τη διεθνή κοινότητα.

Σκεπτικό του έργου

Είκοσι χρόνια μετά την έγκρισή της, η ICSANT παραμένει ιδιαίτερα σημαντική όχι μόνο για τα κράτη που έχουν στην κατοχή τους πυρηνικά υλικά ή εφαρμόζουν προγράμματα πυρηνικής ενέργειας, αλλά και για όλες τις άλλες χώρες, καθώς η σύμβαση καλύπτει ευρύ φάσμα ραδιενεργών υλικών που χρησιμοποιούνται συχνά στην ιατρική, τη βιομηχανία, τη γεωργία και την έρευνα. Αυτό το ευρύ πεδίο εφαρμογής υπογραμμίζει το γεγονός ότι κανένα κράτος δεν είναι απαλλαγμένο από τους κινδύνους που συνδέονται με την πιθανή κατάχρηση αυτών των υλικών. Για τον λόγο αυτόν, είναι αναγκαίο να συνεχιστεί η προώθηση και η στήριξη της επίτευξης καθολικής ισχύος της ICSANT, και να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική εφαρμογή της. Η κατάδειξη των συγκεκριμένων οφελών τόσο της προσχώρησης στη σύμβαση όσο και της αποτελεσματικής εφαρμογής της εξακολουθεί να είναι το κλειδί για την ενίσχυση της παγκόσμιας πυρηνικής ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ηνωμένα Έθνη θα συμπράξουν για άλλη μια φορά σε ένα νέο σχέδιο για τη *στήριξη της επίτευξης καθολικής ισχύος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας*, ενισχύοντας περαιτέρω τις συλλογικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση των επίμονων και εξελισσόμενων απειλών που συνδέονται με πυρηνικά ή άλλα ραδιενεργά υλικά.

Στόχος του έργου

Το έργο θα στηρίζει την επίτευξη καθολικής ισχύος και την ευρύτερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ICSANT, μέσω ισχυρότερων και συνεκτικών εθνικών νομικών πλαισίων και ισχυρής ανάπτυξης ικανοτήτων.

Διάρκεια έργου

1 Ιουλίου 2026 – 30 Ιουνίου 2029 (36 μήνες)

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του έργου

Παγκόσμιο, περιφερειακό, εθνικό

Προσέγγιση έργου

Το έργο αυτό θα υλοποιηθεί από το τμήμα Πρόληψης της Τρομοκρατίας (TPB) του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC), μέσω του προγράμματός του για την πρόληψη της τρομοκρατίας με χημικά, βιολογικά, ραδιολογικά και πυρηνικά μέσα (XBPI), και από το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας (UNOCT) μέσω του υπαγόμενου σε αυτό Αντιτρομοκρατικού Κέντρου του ΟΗΕ (UNCCT) και του παγκόσμιου προγράμματός του για την αντιμετώπιση της χρήσης όπλων για τρομοκρατικούς σκοπούς, και σε στενή συνεργασία με τα αρμόδια επιτόπια γραφεία, καθώς και με διεθνείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, κατά περίπτωση. Για το έργο θα συνεργαστούν, μεταξύ άλλων, οι αντιπροσωπίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα κέντρα αριστείας με σκοπό τον μετριασμό των XBPI κινδύνων (EU CBRN CoE), ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ), το Διαπεριφερειακό Ίδρυμα Ερευνών των Ηνωμένων Εθνών για το Έγκλημα και τη Δικαιοσύνη (UNICRI), το Γραφείο Αφοπλισμού των Ηνωμένων Εθνών (UNODA), η Επιτροπή του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών που συστάθηκε δυνάμει της απόφασης 1540 (2004) και η ομάδα εμπειρογνομόνων της.

Το έργο θα διαιρεθεί σε δύο συνιστώσες, καθεμία από τις οποίες θα υλοποιηθεί από το UNODC και από το UNOCT/UNCCT, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές και την εμπειρογνομοσύνη τους. Αυτό θα οδηγήσει στην υλοποίηση ορισμένων επιτευγμάτων και δραστηριοτήτων από το UNODC και κάποιων άλλων από το UNOCT/UNCCT. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα συμμετέχουν και οι δύο οντότητες.

Το έργο θα βασιστεί στις δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν και στα μέσα που αναπτύχθηκαν με βάση την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/1939 του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2018, και την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/1187 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2023. Θα διεκπεραιωθεί σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ κατά της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής, τη συνολική στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη στρατηγική πυξίδα για την ασφάλεια και την άμυνα, τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, την παγκόσμια αντιτρομοκρατική στρατηγική του ΟΗΕ (A/RES/60/288) και άλλες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών (π.χ., A/RES/78/226). Οι ισχύοντες διεθνείς κανόνες και τα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα ενσωματωθούν στο έργο.

Το έργο θα υλοποιηθεί κατά τρόπο που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου, και η αρχή της ισότητας των φύλων θα είναι ενσωματωμένη σε κάθε τμήμα του έργου. Το έργο θα προαγάγει έμφυλες προοπτικές και θα ενσωματώσει τη διάσταση του φύλου στη μεθοδολογία του και, στο μέτρο του δυνατού, θα εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες συμμετοχής γυναικών και ανδρών υπαλλήλων σε όλες τις δράσεις του έργου, υπογραμμίζοντας τα οφέλη από την ένταξη των γυναικών δημοσίων υπαλλήλων στα εθνικά θεσμικά όργανα. Όλες οι απαντήσεις που θα συγκεντρωθούν από έρευνες και δοκιμές που θα πραγματοποιηθούν πριν και μετά τα εργαστήρια θα αναλύονται ανά φύλο, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι το έργο μπορεί να αποτυπώνει και να εκθέτει την οπτική γωνία των γυναικών υπαλλήλων. Οι δείκτες του έργου θα συλλέγουν και θα αναφέρουν δεδομένα ανά φύλο.

Αποτελέσματα του έργου

Αποτέλεσμα 1: Αυξημένος αριθμός κρατών που μελετούν ή δρομολογούν διαδικασίες προσχώρησης ή καθίστανται συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT και ενισχυμένη ευαισθητοποίηση και γνώση σχετικά με την ICSANT, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών πτυχών της που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ των δικαιούχων (εθνικών φορέων χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των μελών κοινοβουλίων) και σε διεθνή φόρουμ. Συμπληρωματικότητες, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, με άλλες σχετικές διεθνείς νομικές πράξεις (ΣΦΠΠΥ, Τ/ΣΦΠΠΥ, απόφαση 1540 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ).

Αποτέλεσμα 2: Βελτίωση της εθνικής νομοθεσίας και της ικανότητας των στελεχών της ποινικής δικαιοσύνης και άλλων σχετικών εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων στις δικαιούχους χώρες να διερευνούν, να διώκουν και να εκδικάζουν υποθέσεις στις οποίες εφαρμόζεται η ICSANT.

Αποτέλεσμα 3: Ενίσχυση των πολιτικών, των πρακτικών και των διαδικασιών για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απειλής που συνιστά η απόκτηση, η κατοχή και/ή η χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών από μη κρατικούς φορείς, μεταξύ των οποίων τρομοκράτες, και βελτίωση της γνώσης και της κατανόησης της απειλής από τη ραδιολογική και πυρηνική τρομοκρατία και από άλλες εγκληματικές συμπεριφορές που αφορούν τέτοια υλικά.

Αποτέλεσμα 4: Ενίσχυση της εθνικής και διεθνούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, στο εσωτερικό των συμβαλλομένων κρατών και μεταξύ αυτών, κατά τον σχεδιασμό και τη θέσπιση αποτελεσματικών και πρακτικών μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης.

Επιτεύγματα και δραστηριότητες του έργου

Αποτέλεσμα 1: Αυξημένος αριθμός κρατών που μελετούν ή δρομολογούν διαδικασίες προσχώρησης ή καθίστανται συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT και ενισχυμένη ευαισθητοποίηση και γνώση σχετικά με την ICSANT, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών πτυχών της που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ των δικαιούχων (εθνικών φορέων χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των μελών κοινοβουλίων) και σε διεθνή φόρουμ. Συμπληρωματικότητες, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, με άλλες σχετικές διεθνείς νομικές πράξεις (ΣΦΠΠΥ, Τ/ΣΦΠΠΥ, απόφαση 1540 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ).

Επίτευγμα 1.1: Ανάδειξη της σημασίας της επίτευξης καθολικής ισχύος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της ICSANT, μέσω προβολής και προώθησης

Δραστηριότητα 1.1.1: Εκδήλωση υψηλού επιπέδου (UNODC) για την 20ή επέτειο της ICSANT

Το UNODC θα διοργανώσει και θα πραγματοποιήσει το 2027 εκδήλωση υψηλού επιπέδου, η οποία θα συνδιοργανωθεί με την ΕΕ και τον Καναδά στη Βιέννη, με την ευκαιρία της 20ής επετείου από την έναρξη ισχύος της ICSANT, η οποία 1) θα αποτελέσει de facto συνεδρίαση των συμβαλλόμενων κρατών και απαραίτητο φόρουμ για να συζητηθεί η παγκόσμια και η εθνική εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένων των προκλήσεων και της προόδου που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής, και η διεθνής συνεργασία στο πλαίσιο της σύμβασης, καθώς και οι πτυχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της ICSANT και οι διαστάσεις του φύλου· 2) θα ενθαρρύνει τα κράτη που δεν είναι ακόμα συμβαλλόμενα μέρη να εξετάσουν την προσχώρησή τους· 3) θα χαρτογραφήσει τη μελλοντική πορεία προς την επίτευξη καθολικής ισχύος και την αποτελεσματική εφαρμογή της ICSANT.

Δραστηριότητα 1.1.2: Ενέργειες προβολής, προώθησης και συνεισφοράς σε εκδηλώσεις σχετικές με την ICSANT που διοργανώνουν άλλοι οργανισμοί (UNODC/UNOCT)

Στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους και εφόσον είναι σκόπιμο, τα UNODC και UNOCT/UNCCT θα συνεισφέρουν την εμπειρογνωμοσύνη τους και θα προωθήσουν την ICSANT, παράλληλα με τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτού του έργου, σε σχετικά διεθνή φόρουμ, συμπεριλαμβανομένων εκδηλώσεων που σχετίζονται με ή διοργανώνονται από:

- διεθνή νομικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, της σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και της τροποποίησής της, της απόφασης 1540 (2004) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και της συνθήκης για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων·
- διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, του ΔΟΑΕ, του Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας (INTERPOL), του UNICRI, του Ινστιτούτου Ερευνών των Ηνωμένων Εθνών για τον Αφοπλισμό (UNIDIR), του UNODA, του Γραφείου Νομικών Υποθέσεων του ΟΗΕ (OLA)·
- την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων·
- διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως μεταξύ άλλων, τα κέντρα αριστείας της ΕΕ για τους ΧΒΡΠ κινδύνους, η Παγκόσμια Εταιρική Σχέση κατά της Διάδοσης Όπλων και Υλικών Μαζικής Καταστροφής, η Πρωτοβουλία για την Πυρηνική Απειλή και το Παγκόσμιο Σύμφωνο Συντονισμού του ΟΗΕ για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας.

Επίτευγμα 1.2: Προαγωγή και εντατικοποίηση των προσχωρήσεων στην ICSANT και των συνεργειών και συμπληρωματικότητας με άλλες σχετικές διεθνείς νομικές πράξεις

Δραστηριότητα 1.2.1: Υπουργικά μνημόνια (UNODC)

Με βάση την εκτεταμένη εμπειρία του UNODC στην κατάρτιση υπουργικών μνημονίων που έχουν οδηγήσει στην/προάγουν την προσχώρηση στην ICSANT, το UNODC θα εκπονήσει ένα υπόδειγμα υπουργικού μνημονίου ως αναφορά για τα κράτη που σκέφτονται να προσχωρήσουν στην ICSANT. Αυτό θα δημοσιευθεί στον ιστοχώρο του UNODC. Το UNODC θα συνδράμει περαιτέρω παρέχοντας ειδικά προσαρμοσμένα σχέδια υπουργικών μνημονίων στα κράτη που θα τα ζητήσουν. Αυτά τα μνημόνια είναι λεπτομερή έγγραφα που εξετάζουν την ειδική κατάσταση και τις ανάγκες των χωρών, προκειμένου να στηρίξουν τα σχετικά υπουργεία και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς στην προώθηση της προσχώρησης στην ICSANT ενώπιον των υπευθύνων λήψης αποφάσεων.

Αποτέλεσμα 2: Βελτίωση της εθνικής νομοθεσίας και της ικανότητας των στελεχών της ποινικής δικαιοσύνης και άλλων σχετικών εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων στις δικαιούχους χώρες να διερευνούν, να διώκουν και να εκδικάζουν υποθέσεις στις οποίες εφαρμόζεται η ICSANT.

Επίτευγμα 2.1: Παροχή νομοθετικής συνδρομής στα αιτούντα κράτη

Δραστηριότητα 2.1.1: Κατάλληλη νομοθετική συνδρομή ώστε να καταστούν εφαρμοστέες οι διατάξεις της ICSANT και δυνατή η εφαρμογή του νόμου από αξιωματικούς πρώτης γραμμής, αρχές επιβολής του νόμου, εισαγγελείς, το δικαστικό σώμα και κάθε άλλον σχετικό ενδιαφερόμενο φορέα (UNODC)

Το UNODC θα προσφέρει κατάλληλη νομοθετική συνδρομή στα αιτούντα κράτη (είτε είναι είτε δεν είναι ακόμα συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT) μέσω ελέγχων εγγράφων και διαδικτυακών εθνικών εργαστηρίων σύνταξης, κατόπιν αιτήματος και ανάλογα με την περίπτωση, με βάση τις κοινές πρότυπες διατάξεις του UNODC και του ΔΟΑΕ για την ποινικοποίηση της πυρηνικής τρομοκρατίας, το εγχειρίδιο του UNODC περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και έκδοσης και το εργαλείο του για τη σύνταξη αιτήσεων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, τις ορθές πρακτικές που προσδιορίζονται μέσω της συλλογής του UNODC με τις εθνικές εκτελεστικές νομοθετικές πράξεις του άρθρου 2 της ICSANT, καθώς και τα εργαλεία που έχει αναπτύξει το UNODC στο πλαίσιο προηγούμενων αποφάσεων του Συμβουλίου και άλλων συμπληρωματικών έργων.

Επίτευγμα 2.2: Ενίσχυση των ικανοτήτων των εθνικών συστημάτων ποινικής δικαιοσύνης να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν, να καταστέλλουν, να διερευνούν, να διώκουν και να εκδικάζουν αδικήματα σχετιζόμενα με την ICSANT.

Δραστηριότητα 2.2.1: Εθνικά σεμινάρια για κέντρα δικαστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (UNODC)

Το UNODC θα διοργανώσει πέντε (5) εθνικά σεμινάρια στα κράτη που είναι ήδη συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT για στελέχη της ποινικής δικαιοσύνης σε κέντρα δικαστικής εκπαίδευσης ή άλλα σχετικά κέντρα κατάρτισης, με στόχο να ενισχυθεί η ικανότητά τους να εφαρμόζουν αποτελεσματικά την ICSANT και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση γύρω από τη σύμβαση. Τα σεμινάρια θα βασιστούν, μεταξύ άλλων, στο εγχειρίδιο υποθετικών περιπτώσεων σχετιζόμενων με αδικήματα στο πλαίσιο της ICSANT και πρόσθετο υλικό που έχει εκπονήσει το UNODC στο πλαίσιο προηγούμενων αποφάσεων του Συμβουλίου, θα εφαρμοστεί δε μεθοδολογία «εκπαίδευσης του εκπαιδευτικού προσωπικού», ώστε να συνεχιστεί η παραγωγή αποτελεσμάτων στο μέλλον. Εάν η διαδικτυακή διεξαγωγή οποιουδήποτε από τα σεμινάρια κριθεί αποτελεσματικότερη σε οποιαδήποτε χώρα, ο αριθμός των εθνικών σεμιναρίων θα μπορούσε να αυξηθεί, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα πόρων.

Επίτευγμα 2.3: Συντήρηση, τακτική επικαιροποίηση, βελτίωση και περαιτέρω ανάπτυξη του ιστότοπου του UNODC για την ICSANT

Δραστηριότητα 2.3.1: Ιστοχώρος ICSANT (UNODC)

Το UNODC θα συντηρεί, θα επικαιροποιεί τακτικά, θα βελτιώνει και θα αναπτύσσει περαιτέρω τον ιστοχώρο σε όλες τις επίσημες γλώσσες των Ηνωμένων Εθνών. Ο ιστοχώρος του UNODC για την ICSANT (unodc.org/icsant) έχει γίνει σημείο αναφοράς για τους επαγγελματίες του κλάδου παγκοσμίως, καθώς περιέχει όλους τους διαθέσιμους πόρους σχετικά με τη σύμβαση, όπως το διαδικαστικό ιστορικό της, την κατάσταση των προσχωρήσεων, αναλυτικά άρθρα, συλλογή εθνικών εκτελεστικών νομοθετικών πράξεων, εργαλεία ανάπτυξης ικανοτήτων (περιλαμβανομένων ενοτήτων ηλεκτρονικής μάθησης) και πληροφορίες για τη σχετική τεχνική και νομοθετική συνδρομή από το UNODC. Από την έναρξη λειτουργίας του τον Σεπτέμβριο του 2021, ο ιστοχώρος έχει δεχθεί πάνω από 118 000 επισκέψεις. Στεγάζει επίσης τη βάση δεδομένων των αρχών που έχουν οριστεί για την ICSANT σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4. Επιπλέον, ο ιστοχώρος θα στεγάζει τις νέες βάσεις δεδομένων που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο των νέων καθηκόντων της Γραμματείας της ICSANT υπό την αρμοδιότητα του UNODC.

Αποτέλεσμα 3: Ενίσχυση των πολιτικών, των πρακτικών και των διαδικασιών για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απειλής που συνιστά η απόκτηση, η κατοχή και/ή η χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών από μη κρατικούς φορείς, μεταξύ των οποίων τρομοκράτες, και βελτίωση της γνώσης και της κατανόησης της απειλής από τη ραδιολογική και πυρηνική τρομοκρατία και από άλλες εγκληματικές συμπεριφορές που αφορούν τέτοια υλικά.

Επίτευγμα 3.1: Ενίσχυση των ικανοτήτων των συμβαλλόμενων κρατών να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν την απόκτηση, την κατοχή και/ή τη χρήση πυρηνικού ή άλλου ραδιενεργού υλικού

Δραστηριότητα 3.1.1: Περιφερειακά εργαστήρια και ασκήσεις επί χάρτου για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμβαλλόμενων κρατών όσον αφορά την καταπολέμηση της πυρηνικής τρομοκρατίας (UNOCT)

Με βάση την εμπειρογνωμοσύνη και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τα 10 εργαστήρια και τις ασκήσεις επί χάρτου που πραγματοποιήθηκαν από το UNOCT/UNCCT, στο πλαίσιο των δύο προηγούμενων αποφάσεων του Συμβουλίου, το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει περαιτέρω τρία περιφερειακά εργαστήρια και ασκήσεις επί χάρτου με σκοπό την ενίσχυση των μηχανισμών διασυνοριακής συνεργασίας και συντονισμού για την πρόληψη, την προετοιμασία, την απαγόρευση και την αντιμετώπιση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας. Στις ασκήσεις που βασίζονται σε πραγματικές περιπτώσεις/σενάρια θα συμμετέχουν πολλαπλές ομάδες χωρών (π.χ. υπηρεσίες πληροφοριών ασφαλείας, τελωνεία, ρυθμιστικές αρχές, δικαστικές αρχές, υγειονομικές υπηρεσίες, τομείς πολιτικής κ.λπ.), οι οποίες θα ενισχύσουν την ικανότητά τους σε τομείς όπως ο εντοπισμός, η εγκληματολογική έρευνα, η αντιμετώπιση και ο μετριασμός της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας, ενώ οι ασκήσεις αυτές θα βοηθήσουν τις εθνικές αρχές να εφαρμόζουν αποτελεσματικά την ICSANT και θα ενδυναμώσουν τη διεθνή συνεργασία, καταδεικνύοντας τη σημασία που έχει η προσχώρηση στη σύμβαση. Οι εν λόγω ασκήσεις θα επικεντρωθούν επίσης στην ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία νομική συνδρομή, καταδεικνύοντας την επιχειρησιακή αξία της ICSANT. Όπως και στις δύο προηγούμενες αποφάσεις του Συμβουλίου, το UNOCT/UNCCT θα συνεχίσει να πραγματοποιεί τα εργαστήρια και τις ασκήσεις επί χάρτου σε συνεργασία με σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, όπως ο ΔΟΑΕ, η INTERPOL, τα κέντρα αριστείας της ΕΕ για τους ΧΒΠΠ κινδύνους, το Κοινό Κέντρο Ερευνών της ΕΕ, το UNICRI και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων. Τα περιφερειακά εργαστήρια και οι ασκήσεις επί χάρτου θα αναπτύξουν τις ικανότητες σε σχετικούς τομείς που θα προσδιοριστούν από τα συμβαλλόμενα κράτη, όπως μεταξύ άλλων οι εξής:

Καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας με έμφαση στον εντοπισμό, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες στο πεδίο του εντοπισμού, με επίκεντρο τον προσδιορισμό και την εφαρμογή ορθών πρακτικών για τον εντοπισμό ραδιολογικού/πυρηνικού υλικού με πληροφορίες και μέσα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων καταπολέμησης της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας σε σχέση με τη διαχείριση της ασφάλειας των συνόρων.

Καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας με έμφαση στην εγκληματολογική έρευνα, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες στο πεδίο της εγκληματολογικής έρευνας για τον εντοπισμό, με επίκεντρο την κατάδειξη της σημασίας που έχουν η εγκληματολογική έρευνα περί τα πυρηνικά και ο διυπηρεσιακός συντονισμός, στοιχεία που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας.

Καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας με έμφαση στην αντιμετώπιση και τον μετριάσμό, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες στο πεδίο της αντιμετώπισης και του μετριάσμου, με επίκεντρο την ικανότητα αποτελεσματικής, έγκαιρης και συντονισμένης αντιμετώπισης τρομοκρατικών συμβάντων που σχετίζονται με πυρηνικό ή άλλο ραδιενεργό υλικό ως ουσιώδες στοιχείο ενός πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια.

Δραστηριότητα 3.1.2: Ασκήσεις επί χάρτου για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμβαλλόμενων κρατών της ICSANT όσον αφορά την καταπολέμηση της πυρηνικής τρομοκρατίας (UNODC)

Το UNODC θα πραγματοποιήσει δύο ασκήσεις επί χάρτου για τα συμβαλλόμενα κράτη της ICSANT, προκειμένου να ενισχύσει την εφαρμογή των επιχειρησιακών πτυχών της σύμβασης. Το UNODC συνέβαλε ουσιαστικά σε έξι ασκήσεις επί χάρτου που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των δύο προηγούμενων αποφάσεων του Συμβουλίου, στις περισσότερες περιπτώσεις ως συνδιοργανωτής από κοινού με το UNOCT και άλλους εταίρους (π.χ. Ιταλία, Μογγολία, Τατζικιστάν και ΗΠΑ). Επιπλέον, το UNODC έχει μακρά εμπειρία στην υλοποίηση άλλων ασκήσεων επί χάρτου και ειδών τεχνικής και επιχειρησιακής συνδρομής για την ανάπτυξη ικανοτήτων σε σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς (συμπεριλαμβανομένων αρχών επιβολής του νόμου, τελωνείων, αξιωματικών πρώτης γραμμής κ.λπ.) όσον αφορά τον εντοπισμό, την απαγόρευση και την αντιμετώπιση εγκλημάτων που συνδέονται με πυρηνικά ή άλλα ραδιενεργά υλικά τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ICSANT. Η συνδρομή παρέχεται από κοινού με τους εμπειρογνώμονες του Τμήματος Διαχείρισης των Συνόρων του UNODC, συχνά σε συνεργασία με τον ΔΟΑΕ, την INTERPOL, τα κέντρα αριστείας της ΕΕ για τους ΧΒΡΠ κινδύνους, και άλλους εθνικούς εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένων εμπειρογνομόνων της ΕΕ. Το UNODC θα διεξάγει τις προτεινόμενες ασκήσεις επί χάρτου με αυτούς και με άλλους πρόσθετους εταίρους, κατά περίπτωση.

Επίτευγμα 3.2. Καλύτερη γνώση και κατανόηση της απειλής της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας από τα συμβαλλόμενα κράτη

Δραστηριότητα 3.2.1: Εθνικά προγράμματα διά ζώσης κατάρτισης για την καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας (UNOCT)

Το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει στοχευμένη εθνική κατάρτιση για ένα συμβαλλόμενο κράτος με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας της ICSANT, παρουσιάζοντας πρακτικές εφαρμογές της σύμβασης, μέσω περιπτωσιολογικών μελετών και πρακτικών ασκήσεων, σε σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, όπως μεταξύ άλλων τελωνεία, συνοριοφύλακες, δικαστές, εισαγγελείς, αρχές επιβολής του νόμου, ρυθμιστικούς φορείς, το Υπουργείο Άμυνας, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Βιομηχανίας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και υπηρεσίες πληροφοριών. Η κατάρτιση θα ενισχύσει τις ικανότητες των συμβαλλόμενων κρατών να εφαρμόζουν την ICSANT, κατανοώντας επίσης τον κίνδυνο και την απειλή, ενισχύοντας την ετοιμότητα, την πρόληψη, την απαγόρευση και τις ικανότητες αντιμετώπισης, αναπτύσσοντας αντίμετρα, μέσω της εξάσκησης στην αντιμετώπιση συμβάντων και ενισχύοντας τη διεθνή συνεργασία σε περίπτωση ραδιολογικού ή πυρηνικού συμβάντος. Το UNOCT/UNCCT θα αξιοποιήσει την εκτενή πείρα της συλλογής προγραμμάτων κατάρτισής του, στο πλαίσιο των οποίων έχουν εκπαιδευτεί 1 700 υπάλληλοι.

Το UNOCT/UNCCT θα συνεργαστεί με τα ενδιαφερόμενα συμβαλλόμενα κράτη ώστε να προσδιορίσουν την κατάλληλη κατάρτιση για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τις ανάγκες τους, μεταξύ άλλων στους ακόλουθους τομείς:

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων βασικού επιπέδου για τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές: ο κύκλος αυτός θα προσφέρει στο προσωπικό εφόδια για να αντιμετωπίζει ραδιολογικά και πυρηνικά συμβάντα με αποτελεσματικό τρόπο και θα παρέχει συστάσεις ώστε το προσωπικό πρώτης επέμβασης να μπορεί να εργάζεται σε ένα περιβάλλον που περιέχει δυνητικά επικίνδυνους ραδιολογικούς και πυρηνικούς παράγοντες.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων μεσαίου επιπέδου για τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές: ο κύκλος αυτός θα καλύπτει χρήσιμα θέματα σχετικά με τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές. Θα περιλαμβάνει πρακτικές επιδείξεις και ασκήσεις, θα κορυφωθεί δε με ρεαλιστικά σενάρια που θα καλύπτουν τον εντοπισμό και την απαγόρευση της παράνομης διακίνησης ραδιολογικού υλικού, τον εντοπισμό ραδιολογικού ή πυρηνικού υλικού στη σκηνή του εγκλήματος και την αναγνώριση των ραδιολογικών και πυρηνικών κινδύνων και αποδεικτικών στοιχείων.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων προχωρημένου επιπέδου για τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές: ο κύκλος αυτός θα καλύπτει με μεγαλύτερη λεπτομέρεια τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους μηχανισμούς διασκορπισμού ραδιενέργειας και στους αυτοσχέδιους πυρηνικούς μηχανισμούς.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων για τα ραδιολογικά και πυρηνικά αντίμετρα: κατά τον κύκλο αυτόν θα παρουσιάζεται η διυπηρεσιακή προσέγγιση που επικεντρώνεται στην ανάπτυξη αντίμετρων έναντι ραδιολογικών και πυρηνικών απειλών και στην από κοινού αντιμετώπιση ραδιολογικών και πυρηνικών συμβάντων από βασικές εθνικές υπηρεσίες, όπως οι αρχές επιβολής του νόμου, οι τελωνειακές αρχές, οι υπηρεσίες ασφαλείας, το προσωπικό πρώτης επέμβασης, οι υπηρεσίες πληροφοριών ασφαλείας, οι υπηρεσίες δημόσιας υγείας, οι ρυθμιστικές αρχές, η βιομηχανία κ.λπ.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων για την προστασία κρίσιμων υποδομών: ο κύκλος αυτός θα επικεντρώνεται σε τομείς που μπορούν να προσβληθούν άμεσα, όπως πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, πυρηνικοί ερευνητικοί αντιδραστήρες, τοποθεσίες που περιέχουν ραδιοπηγές, κόμβοι μεταφορών, καθώς και τομείς που μπορούν να βρεθούν στο στόχαστρο μη κρατικών φορέων για την απόκτηση ευαίσθητων και ελεγχόμενων τεχνολογιών.

Αποτέλεσμα 4: Ενίσχυση της εθνικής και διεθνούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, στο εσωτερικό των συμβαλλόμενων κρατών και μεταξύ αυτών, κατά τον σχεδιασμό και τη θέσπιση αποτελεσματικών και πρακτικών μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης.

Επίτευγμα 4.1: Διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, όπως απαιτείται από την ICSANT

Δραστηριότητα 4.1.1: Εκστρατεία για την παρότρυνση των συμβαλλόμενων κρατών της ICSANT να ορίσουν και να επικαιροποιήσουν αρμόδια αρχή και σημείο επαφής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4 της σύμβασης (UNODC)

Το UNODC είναι αρμόδιο να παραλαμβάνει και να διαβιβάζει κοινοποιήσεις για τον ορισμό αρχών από τα συμβαλλόμενα κράτη σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4. Οι κοινοποιήσεις που παραλαμβάνονται αναρτώνται στον ιστοχώρο του UNODC για την ICSANT.

Το UNODC θα συνεχίσει την εκστρατεία του με στόχο να παροτρύνει τα κράτη που είναι ήδη συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT να εκπληρώσουν την υποχρέωση που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 4, το οποίο απαιτεί από τα συμβαλλόμενα κράτη να ενημερώνουν τα Ηνωμένα Έθνη για τις αρμόδιες αρχές τους και τα σημεία επαφής που είναι υπεύθυνα για την αποστολή και τη λήψη πληροφοριών σχετιζόμενων με την ICSANT. Η εκστρατεία που διεξήχθη κατά τη διάρκεια της δεύτερης απόφασης του Συμβουλίου εκπλήρωσε τον στόχο της επιτυχώς· έως τις 11 Μαΐου 2026 είχε οδηγήσει σε 44 νέους ορισμούς και 18 επικαιροποιήσεις προηγούμενων ορισμών. Στις δράσεις περιλαμβάνονται: αποστολή επιστολών στις σχετικές μόνιμες αποστολές με τις οποίες θα τους ζητείται να συμμορφωθούν με την υποχρέωση που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 4· διεξαγωγή διμερών συναντήσεων· παρακολούθηση πιθανών επικαιροποιήσεων προηγούμενων ορισμών· σχεδιασμός και εφαρμογή βελτιώσεων όσον αφορά την εκπλήρωση των καθηκόντων που εκτελούνται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 4· και προώθηση του άρθρου 7 παράγραφος 4 στα σχετικά φόρουμ.

Δραστηριότητα 4.1.2: Δεύτερη συνάντηση εθνικών αρμόδιων αρχών και σημείων επαφής για την ICSANT (UNODC)

Το UNODC θα διοργανώσει και θα συγκαλέσει τη δεύτερη συνάντηση των εν λόγω αρμόδιων αρχών και σημείων επαφής στη Βιέννη της Αυστρίας κατά το τρίτο έτος του έργου. Βασιζόμενη στα αποτελέσματα της πρώτης συνάντησης που διεξήχθη στη Βιέννη το 2026, η συνάντηση θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, εικονική άσκηση συντονισμού και κατάρτιση για την αποτελεσματική λειτουργία των σημείων επαφής του άρθρου 7 παράγραφος 4. Η συνάντηση θα απευθύνεται στα εθνικά σημεία επαφής και σε άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Επίτευγμα 4.2: Αξιοποίηση από ομάδες-στόχους σε περιφερειακό επίπεδο βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων σχετικά με την προσχώρηση στην ICSANT και την εφαρμογή της, ώστε να ενισχυθούν η αποτελεσματική εφαρμογή της ICSANT και η πυρηνική ασφάλεια

Δραστηριότητα 4.2.1: Περιφερειακά και υποπεριφερειακά εργαστήρια μεταξύ ομοτίμων με σκοπό την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων σχετικά με την προσχώρηση και την εφαρμογή της ICSANT (UNOCT)

Το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει τρία διαδικτυακά, περιφερειακά και υποπεριφερειακά εργαστήρια μεταξύ ομοτίμων για μικρό αριθμό χωρών, με σκοπό την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων σχετικά με την αποτελεσματική εφαρμογή της ICSANT μέσω πρακτικών περιπτώσεων, με έμφαση στα νομικά, επιχειρησιακά και συνεργατικά πλαίσια. Τα αποτελέσματα των εργαστηρίων θα αποτυπωθούν σε έγγραφο αποτελεσμάτων, το οποίο θα περιλαμβάνει χάρτες πορείας και συστάσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής με στόχο τη βελτίωση των πολιτικών, των πρακτικών και των διαδικασιών σύμφωνα με τις διατάξεις της ICSANT. Οι εκδηλώσεις θα ενθαρρύνουν τον προσδιορισμό περιφερειακών πρωτοπόρων και πιθανώς θα περιλαμβάνουν παρατηρητές για τα κράτη που δεν είναι ακόμη συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης.